

www.seniorenraadveldhoven.nl

**Herfstblad
Seniorenraad
Veldhoven
Spreekbuis voor
senioren in Veldhoven
NOVEMBER 2025**

NOVEMBER 2025

senioren in Veldhoven

VERKIEZINGEN

**KRIJGT DE GROEIENDE GROEP
SENIOREN NU WEL EEN
AANDACHTSPLEKJE IN DE LOKALE
VERKIEZINGSPROGRAMMA'S ?**

Op 2 oktober 2025 stuurden wij als Seniorenraad Veldhoven een bericht naar alle politieke partijen in Veldhoven. Met een vraag en een aanbod.
We waren teleurgesteld over de respons. *Slechts 1 partij reageerde.* Met hen hadden we een gesprek. De rest liet niets van zich horen.

Aan de politieke partijen die meedoen aan de gemeenteraadsverkiezingen 2026

In oktober zijn de landelijke verkiezingen, maar vervolgens staan ook de gemeenteraadsverkiezingen weer voor de deur.

Uit het verleden is bekend dat er nu begonnen wordt met het schrijven van partij-/verkiezingsprogramma's.

Als Seniorenraad Veldhoven hebben we de afgelopen jaren nogal wat materiaal aangeleverd. Aandacht voor de kwantitatief steeds grotere groep Senioren die willen leven, wonen en blijven meedoen in Veldhoven is ons inziens van groot belang. Een dringende opgave.

Zo is afgelopen jaar een rapport van de rekenkamer verschenen over de Dubbele Vergrijzing en is de visie op het sociale domein in de gemeenteraad vastgesteld.

We vragen partijen om in jullie streven aandacht te hebben voor de Senioren, de dubbele vergrijzing en de sterk veranderende samenleving.

En dit zichtbaar te maken in jullie programma en uitvoering.

Als jullie daarover in jullie partij eventueel een nadere uitwisseling willen hebben zijn wij daar uiteraard toe bereid.

Liefst voordat het programma is vastgesteld.

www.seniorenraadveldhoven.nl

Op onze website vind u ook een grote hoeveelheid informatie.

*Groet
Seniorenraad Veldhoven*

We gaven de raadsfracties de afgelopen 2 jaar een ruim aantal handvatten om beleid vorm te geven. Er is door de gemeente een visie geschreven die mooi aansluit op ook onze gedachten. De uitvoeringsplannen zijn echter vervolgens niet in samenspraak met bijvoorbeeld de ouderenorganisaties besproken en vorm gegeven. Daar is nog veel winst te behalen. Er zijn allerlei leuke vaak kortstondige initiatieven. Samenhang, koers en regie ontbreekt. We missen als Seniorenraad dus vooral de eenduidige regie, uitvoeringskracht en

Aanpak uitvoering dubbele vergrijzing. Inbreng Seniorenraad.

Inleiding:

De Seniorenraad vindt dat de tijd rijp is om spijkers met koppen te slaan. Van vastgesteld beleid naar een krachtige en adequate uitvoering.

De focus ligt op de totale gemeenschap. Maar onze invalshoek is vanuit de Seniorenraad de positie van de senioren in de aanpak.

Urgentie in de aanpak

Het individu is onderdeel van de samenleving. Sociale cohesie gericht op dienstbaarheid zou een vanzelfsprekendheid moeten zijn. De individualisering heeft gezorgd voor een geringere maatschappelijke samenhang. Ook in Veldhoven.

De dubbele vergrijzing en forse groei van het aantal senioren in Veldhoven, met minder beschikbare collectieve middelen en minder personeel, vraagt om urgentie in de aanpak. Een goed toegeruste (project)organisatie vinden wij het meest voor de hand liggend, maar die kost ook nieuwe extra tijd, energie en geld. Het is daarom voor de hand liggend om aan te sluiten bij de al **bestaande** aanpak, *de samenwerkingstafel wonen en zorg*.

Aanpak vanuit de drie pijlers

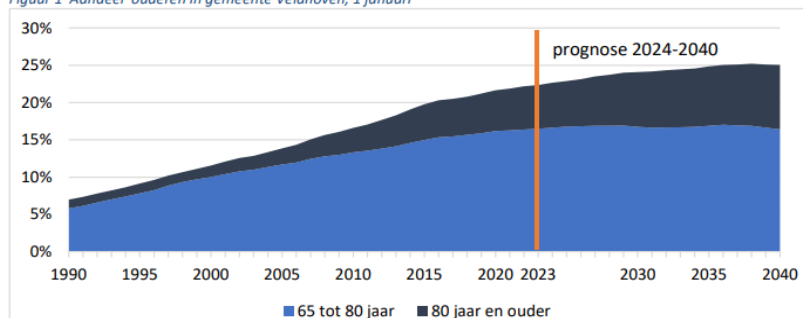
Drie pijlers en een rode draad omschreven in de visie ontwikkeling sociaal domein zijn richtinggevend ten aanzien van inhoud en structuur. Om de toekomst zo in te vullen moet er een beeld zijn wat er dan in deze gebieden wordt /is ondergebracht en zijn het vier resultaatgebieden om het gehele systeem te laten werken.

Doelgroep

Er is bij de keuze van uitvoeringsactiviteiten onderscheid te maken naar mensen die voldoende krachtig en energiek zijn en een bijdrage kunnen leveren aan sterkere sociale cohesie en mensen die steun nodig hebben om dat ze in een kwetsbare positie verkeren. In deze laatste groep zullen we ook veel oudere ouderen terugvinden.

Figuur 1 Aandeel ouderen in gemeente Veldhoven, 1 januari

lees verder

Voorstellen voor de aanpak; één centrale regie

Sluit aan bij de bestaande structuur van de Samenwerkingstafel Wonen, Zorg en Welzijn (met de werkgroepen voor bewustwording, ontmoeting en informele zorg en al enkele pilots in uitvoering).

Ervaringen en resultaten van de pilots worden omgebouwd naar structurele activiteiten. Op een aantal punten dient de huidige opzet aangepast. Zo wordt aanpak daadkrachtiger en effectiever.

- Bestuurlijke verankering
- Krachtig leiderschap met duidelijk mandaat (regie)
- Samenwerkingsafspraken over een gemeenschappelijk gedragen werkwijze
- Brede participatie op elk niveau
- Heldere doelstellingen met concrete werkplannen
- Overeengekomen budgetten en verantwoordelijkheden
- Planning van monitoring en evaluatie van de verschillende onderdelen en het geheel.

Uitvoering

We streven naar een aantal uitgangspunten/resultaat-gebieden die volgens de Seniorenraad

bij kunnen dragen aan de effectiviteit:

Stimuleren zelf en samenredzaamheid

Werven, trainen, coachen en ondersteunen vrijwilligers en vrijwilligerswerk

Aandacht voor werven, trainen en coachen vrijwilligers 2.0: kartrekkers/coördinerende menskracht

Informatievoorziening over regelingen, sociale kaart, formele en informele zorg, vangnet.

Aandacht voor de verschuiving tussen professioneel en vrijwilligersdomein

Heldere communicatie binnen en buiten de organisatie

Vastleggen verantwoordelijkheden

Versterken van sociale cohesie

Kleinschalige aanpak - Wijk, buurt en straatniveau (zorg en welzijn)

Wijk- en buurtanalyse om aanpak een fundament te geven.

In gesprek gaan en zijn met senioren, hun netwerk en hun omgeving

Mensen betrekken bij de te maken keuzes in de aanpak.

Gebruik maken van en investeren in bestaande netwerken en initiatieven. Bestaande initiatieven en activiteiten koppelen aan totaalaanpak

Ontmoetplekken, ook als mogelijke thuisbasis bij de aanpak

Gebruik maken van ervaring in pilots en inzet met name bij nieuwe thema's

Ontmoetings-, ondersteunings- en welzijnsactiviteiten van Seniorenverenigingen verbreden en versterken

Samen invulling geven aan Gezond en actief levensakkoord (GALA); activiteiten gericht op beweging en leefstijl

Verbeteren en in stand houden vangnet

Aandacht voor een optimale samenhang en samenwerking tussen formele en informele zorg

Ondersteuning van mantelzorg

Aandacht voor uitbreiding respijtzorg

Informatievoorziening over regelingen, sociale kaart, formele en informele zorg, vangnet.

Versterking van cliëntondersteuning in alle breedte

Doelgerichte aandacht voor diversiteit aan kwetsbaarheid (sociaal economisch (armoede), gezondheid fysiek en psychisch, gebrek eigen regie cognitief)

Versteviging positie wijkaccommodaties

Als je elkaar niet tegenkomt kun je elkaar niet helpen

Met deze gedachte in het achterhoofd pleit de Seniorenraad voor een meer krachtdadige inzet om in ieder geval de bestaande ontmoetingsvoorzieningen in Veldhoven overeind te houden en daar waar mogelijk deze plekken uit te breiden. We schreven in vorige Herfstbladen (je vindt ze op onze website) al vaker over het belang van ontmoetingsplekken.

Buurthuizen bijvoorbeeld proberen op dit moment het hoofd boven water te houden. Ze worden beheert door vrijwilligersorganisaties. Vooral mensen die het beheer van deze toch al verouderde voorzieningen verzorgen raken op leeftijd. Op een paar plekken is de nood hoog. Zoals bijvoorbeeld bij de Ligt en de Erikant.

We spraken hierover met de wethouder. Onze kernvraag is: wat doet de gemeente aan de problemen die ontstaan bij de buurthuizen. Ziet de gemeente dit als een probleem wat ook hun aangaat.

Antwoord: zij nemen dit serieus, willen hierover meedenken. Wethouder heeft toegezegd dat hij over een week met een antwoord komt.

Hij, de wethouder, gaf dus aan het onderwerp serieus te nemen en binnen een week (na 24 november) met een passend antwoord te komen. We wachtten af.

Seniorenraad: *Het gaat om de verantwoordelijkheid nemen en dat blijft niet bij woorden, visie of overleggen.*

Jaren geleden al heeft de gemeente haar handen teruggetrokken uit het beheer van de buurthuizen en de kracht moet nu komen vanuit de vrijwilligersorganisaties die de verantwoording op schouders hebben genomen. Als de gemeente krachtadiger meer sturing zou willen geven aan het versterken van ontmoetingsplekken zullen ze uit een ander vaatje moeten tappen. Op dit moment lijkt het vooral op afwachten en er het beste van hopen. Verwachten dat vrijwilligers het financieel en inhoudelijk allemaal zomaar rond zullen breien is met ook de steeds duurdere energie en boodschappen een ijdele hoop. Zeker ook met de regels dat min of meer commerciële activiteiten niet gewenst zijn uit concurrentie oogpunt met bijvoorbeeld de horeca.

*De Raad voor Volksgezondheid & Samenleving en College van Rijksadviseurs pleit in dit advies voor een herwaardering van de buurt als gezonde en sociale leefomgeving. We zijn ervan overtuigd dat ruimtelijke condities de sociale cohesie kunnen bevorderen. De ingrijpende ruimtelijke transitie op het gebied van wonen, mobiliteit, energie en klimaat kunnen als hefboomen dienen om er daadwerkelijk mee aan de slag te gaan. Die kans mag niet worden gemist, **maar dat gaat niet vanzelf.***

*Een smalle aanpak die zich vooral richt op snelle en harde resultaten (meer woningen, minder CO2-uitstoot) heeft risico's: verlies van sociale samenhang en nieuwe buurten waar het niet fijn wonen is. Het afwenden van die risico's vereist dat gezondheid en sociale kwaliteit beter dan nu worden meegenomen in beleidsafwegingen en ontwerpkeuzes. Juist nu er hard gewerkt moet worden aan verduurzaming, nieuwe vormen van mobiliteit en bouw van meer woningen, **is ruimte maken voor ontmoeting essentieel.***

LANGER THUIS

Ouderen worden steeds meer gestimuleerd om zelfstandig thuis te blijven wonen. Verschillende partijen, waaronder gemeenten, woningcorporaties en thuiszorg spelen hierbij een belangrijke rol.

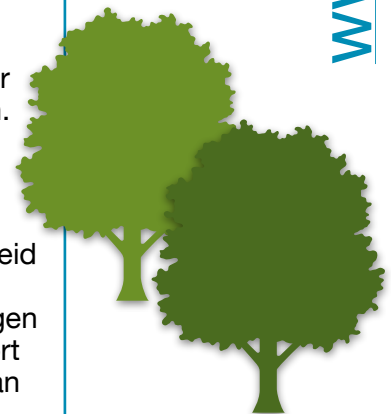
SCP: overheid, verwacht niet teveel van zelfredzaamheid en participatie van ouderen

Veel ouderen doen volop mee aan de samenleving. Ze zetten in op hun zelfstandigheid en gezondheid, doen vrijwilligerswerk, zorgen voor (klein)kinderen en sluiten aan bij ouderengroepen voor sociaal contact. Uit het onderzoek Doe je mee?! – Perspectieven op 'zinvolle' participatie van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat beleid uit moet gaan van realistische verwachtingen als het gaat over het stimuleren van ouderen om langer zelfstandig te blijven en mee te doen aan de samenleving. Het is belangrijk rekening te houden met het feit dat ouder worden niet volledig maakbaar is en dat er grenzen zitten aan meedoen.

Van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving

Sinds de Tweede Wereldoorlog is de visie op zorg en verantwoordelijkheid verschoven: van familie, naar overheid, en vervolgens weer terug naar burgers zelf. Vanaf de jaren tachtig kwam de nadruk steeds meer te liggen op zelfstandigheid en eigen regie. Het huidige beleid bouwt daarop voort en doet een sterk beroep op de 'geefkracht' en 'samenredzaamheid' van ouderen en hun netwerken. Het idee is dat zij elkaar in de eigen buurt kunnen ondersteunen en zo langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Volgens het SCP-onderzoek is dat een begrijpelijke ambitie die aansluit bij ideeën van mensen zelf. Maar tegelijkertijd kunnen verwachtingen te groot zijn: de nadruk op autonomie en samenredzaamheid sluit niet altijd aan bij het leven van alle ouderen.

https://sociaalweb.nl/nieuws/scp-overheid-verwacht-niet-teveel-van-zelfredzaamheid-en-participatie-van-ouderen/?utm_medium=social&utm_source=email&utm_campaign=Artikel+ge-eeld

De mens moet centraal blijven staan.

De zorg staat voor een enorme uitdaging. Er zijn minder handen aan het bed, terwijl de vraag naar zorg alleen maar toeneemt. De oplossing? Anders organiseren én slim gebruikmaken van digitalisering. Maar één ding is zeker: *technologie is nooit een doel op zich*. Het is een middel om de zorg menselijk te houden. En dat lukt alleen *als ouderen vanaf het begin meedoen*, zo stellen Anneke Sipkens, directeur-bestuurder van ANBO-PCOB en ActiZ-voorzitter Anneke Westerlaken.

Beeldbellen of overleg per mail in plaats van dat ouderen of zorgverleners zich moeten verplaatsen. Slimme hulpmiddelen die medicijngebruik thuis makkelijker maken, zoals de medicijndispenser. Digitale dossiers die zorgprofessionals sneller laten samenwerken. Dit is geen toekomstmuziek: het gebeurt nú. Zonder digitalisering loopt de zorg vast.

Ouderen zijn actieve gebruikers

Ouderen worden steeds digivaardiger. Ze zijn de ervaringsdeskundigen, mantelzorgers, vrijwilligers en bovenal burgers met waardevolle inbreng. Juist hun perspectief moet het startpunt zijn: wat helpt écht, wat werkt in de praktijk, waar is persoonlijk contact onmisbaar? 'Geef ouderen daarom de sleutel. Niet de systemen, niet de leveranciers, maar de mens', benadrukken Sipkens en Westerlaken. 'Zo zorgen we er ook voor dat ouderen beter mee kunnen blijven doen en dat hun waardevolle bijdrage aan de samenleving niet over het hoofd wordt gezien. Dat betekent luisteren, meedenken en samen bepalen wat werkt.'

Digitaal, tenzij

Het gaat erom dat we digitalisering niet alleen zien als een verlengstuk van de zorgketen, maar vooral om mensen zelf te ondersteunen in hun dagelijks leven. 'Digitalisering is pas waardevol als het de zelfstandigheid van mensen vergroot', aldus Sipkens. Digitale ondersteuning helpt ouderen om langer thuis te blijven wonen. Daarmee blijft de zorg beter beschikbaar op de momenten en plekken waar die écht nodig is. 'Digitale hulpmiddelen zijn er dan ook niet om zorg te vervangen, maar om ouderen te ondersteunen bij hun eigen manier van leven', aldus Westerlaken.

De gezamenlijke oproep van ActiZ en ANBO-PCOB is helder: digitalisering biedt enorme kansen, maar dan wel op één voorwaarde: dat ouderen actief betrokken zijn en persoonlijk contact nooit uit het oog wordt verloren.

Informatieboekje

Tussen 25 november 2025 t/m 10 januari 2026 ontvangen alle huishoudens in Nederland het informatieboekje: bereid je voor op een noodsituatie.

In Nederland hebben we bijna altijd stroom, water en internet. Maar bij een noodsituatie, zoals extreem weer, oorlog of een grote storing, kan dit ineens wegvallen. Hulp kan dan even op zich laten wachten. Daarom is het slim om goed voorbereid te zijn. Dat vraagt actie van iedereen: van de overheid, maar ook van jou en je omgeving. Door je goed voor te bereiden, kun je jezelf én anderen helpen als het nodig is. Op onderstaande website lees je hoe je dat doet.

<https://www.denkvooruit.nl/>

UIT 'ODE AAN EEN SENIOR'

De wereld draait sneller, met nieuwe trends en snuffjes,
Maar jij vindt vrede in het kleine, de alledaagse trucjes.
Een kopje thee, een goed gesprek, het samenzijn met dierbaren,
Dat zijn de momenten die het leven echt verrijken en verfraaien.

Participatieraad Veldhoven Aan Tafel (VAT)

De Seniorenraad is met 2 leden vertegenwoordigd in VAT, Veldhoven Aan Tafel.

Het is de Participatieraad voor alle inwoners van de gemeente Veldhoven binnen het gemeentelijk sociaal domein. Een verplichting vanuit de Gemeentewet (de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet)

VAT brengt gevraagd en ongevraagd advies uit aan B&W over allerlei sociale onderwerpen. Zo is er vorig jaar een advies en rapport gepubliceerd over het samenleven van en met de groeiende groep Expats. In 2025 over Armoede en verordening Sociaal Domein 2026. Ook werd aandacht gevraagd voor betere ondersteuning van de mantelzorgers.

VAT is momenteel bezig met het zoeken hoe het beter kan met de samenspraak. VAT wil een betere vertegenwoordiging. Deelnemers met een duidelijke samenhang met de achterban. Zoals bijvoorbeeld de twee leden van de Seniorenraad. Zij hebben een brede goed georganiseerde achterban (ondermeer de seniorenverenigingen uit Veldhoven) Ook is het wens van de huidige VAT-leden om eerder betrokken te zijn bij de ontwikkeling van nieuwe of aangepaste beleidsterreinen in het Sociaal Domein.

Verkeersveiligheid

De Seniorenraad Veldhoven heeft ook nauwe contacten met de Fietzersbond in Veldhoven. Die zet zich in voor meer veiligheid en betere voorzieningen voor fietsers voor jong en oud maar zeker ook voor de kwaliteit van trottoirs met name voor oudere minder mobiele inwoners. Samen met de Seniorenraad werd een pleidooi gepubliceerd over beter begaanbaarheid van de stoepen. Dit rapport werd in de gemeenteraad besproken en van een uitvoeringsplan voorzien. De uitvoering is overigens nauwelijks ter hand genomen.

CIJFERS

Ieder jaar meer 65plussers

- In 2040 is een kwart van de bevolking ouder dan 65.
- In Veldhoven is 23% boven de 65 jaar. Zo'n 10.000 inwoners. Dit groeit de komende jaren naar 25%. Waarbij het aantal mensen van boven 75 jaar groeit van 11 naar 14% - zo'n 6400 oudere ouderen dus. Ook bij een totale bevolkingsgroei in onze gemeente groeit het percentage.

Bevolkingsopbouw

Er zijn in Veldhoven veel 25 tot 45-jarigen (25%) en 65-plussers (23%). Verder zijn de leeftijdsgroepen als volgt verdeeld: kinderen tot 15 jaar oud (15%), jongeren van 15 tot 25 jaar (10%) en middelbare inwoners van 45 tot 65 jaar (27%). In Veldhoven heeft een relatief groot deel van de bevolking een migratieachtergrond: bij 11% is dat westers en bij 10% gaat het om een niet-westerse achtergrond. Bij 79% van de bevolking is geen migratieachtergrond aanwezig.

https://kadastralekaart.com/gemeenten/veldhoven-GM0861?srsId=AfmBOoqbYl2W7izdpeK5TMVJleY6_D5tCGJBe2RIzhcrzmBWtta333HW

- Ieder jaar meer eenpersoonshuishoudens, sterke groei van aantal 75-plussers die alleen wonen.
- De levensverwachting neemt toe in 2040 naar ruim 87 jaar. Dit is 2 jaar meer dan nu. (Bron: CBS 2021).
- Het aantal kwetsbare ouderen op dit moment is ca. 1 miljoen (22% van 65+).
- Het aantal thuiswonende ouderen is ruim 90%.

Driekwart van de 65-plussen zijn vitaal, ondernemend en doen volop mee. Een steeds grotere groep gepensioneerd doet op allerlei manieren mee aan de samenleving. Zij zijn actief in het verenigingsleven, nemen deel aan culturele en sportieve activiteiten, doen vrijwilligerswerk en geven mantelzorg (SCP 2024).

We blijven vaker werken na de AOW-leeftijd

- In 2040 ligt de gemiddelde pensioenleeftijd rond 68,4 jaar zijn. (In 2016 was die gemiddelde 64,4 jaar)
- De groep werkende 65-plussers is de afgelopen 15 jaar verdrievoudigd van 75.000 naar 300.000 personen.
- Van de 65-plussers met betaald werk is 1 op 10 een 75-plusser. Hun aantal nam toe van 9 duizend in 2003 naar 30 duizend in 2020. (Bron: CBS 2021)

Hoe ouder, hoe belangrijker de Leefomgeving

- Voor ouderen wordt de leefomgeving steeds kleiner naarmate hun leeftijd vordert.
- Van de 55- tot 64-jarigen maakt gemiddeld 83% 1 of meer verplaatsingen per dag.
- Voor 75-plussers is dit 62%. (Bron: CBS 2021)

Wonen

- Woningen
 - Bouwen voor Senioren
 - Levensbestendigheid
 - Langer Thuis
- Woonomgeving
 - Begaanbaarheid
 - Hitte
 - Ontmoeten
- Sociale veiligheid
 - Verlichting
 - Buurtpreventie
 - Verkeersveiligheid
- Mobiliteit
 - Begaanbaarheid
 - Openbaar vervoer
 - Deur aan deur
- Duurzaamheid

Zorg

- Maatschappelijke zorg
 - Informele zorg
 - WMO
 - Formele zorg
 -
- Eenzaamheid
- Ziekte
 - Geheugen
 - Verwardheid/ huiselijk geweld
 - Verslaving
 - Chronische ziekten
- Eigen regie
 - zelfbeschikking

Welzijn

- Ontspanning
- Ontmoeting
- Meedoen/sociale isolatie

Participatie

- Buurt/Sociale participatie
- Vrijwilligerswerk
- Ondersteuning
- Inclusiviteit

www.seniorenraadveldhoven.nl

**AANDACHTSONDERWERPEN
SENIORENRAAD VELDHOVEN**

**DEZE ONDERWERPEN GEEFT DE
SENIORENRAAD VELDHOVEN AANDACHT BIJ
GEMEENTE EN ORGANISATIES**

**AANDACHTSONDERWERPEN
SENIORENRAAD VELDHOVEN**

**AANVULLINGEN, OPMERKINGEN, OPLOSSENDE
IDEEEN :**
e-mail: secretaris@seniorenraadveldhoven.nl